

ŠARLOTĒS VĒRATINKLIS

E. B. WHITE









ŠARLOTĒS
VĒRĀTĪNKĻIS

Versta iš:
E. B. White
CHARLOTTE'S WEB
Harper & Brothers, New York, 1952

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos
nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Tekstas, E. B. White, 1952
Pirmą kartą anglų kalba 1952 metais pavadinimu *Charlotte's Web*
išleido *Harper & Brothers*, Niujorkas, JAV.
Išleista susitarus su *White Literary LLC*, Niujorkas, JAV,
ir *Andrew Nurnberg Assoc. Baltic*, Ryga, Latvija.
Visos teisės saugomos.
© Iliustracijos ir viršelis, Lina Dūdaitė, 2020
© Vertimas į lietuvių kalbą, Virgilijus Čepiejus, 2019
© Leidykla „Nieko rimto“, 2020

ISBN 978-609-441-658-3

 E. B. WHITE 

ŠARLOTĖS VORATINKLIS

Iš anglų kalbos vertė Virgilijus Čepiejus



Vilnius
2020

✎ | SKYRIUS ✎ PRIEŠ PUSRYČIUS

– Kur tėtis eina su kirviu? – paklausė Fernė mama, kai juodvi pradėjo dengti stalą pusryčiams.

– Į tvartą, – atsakė jos mama ponia Arabl. – Vakar naktį kiaulė atsivedė paršiukų.

– O kam tada reikalingas kirvis? – neatlyžo Fernė, kuriai buvo tik aštuoneri metai.

– Supranti, – tarė motina, – vienas paršiukas labai netikęs. Silpnas, mažiukas, nieko iš jo nebus. Todėl tėtis ir nusprendė jį nudaigoti.

– Nudaigoti?! – sukliko Fernė. – Tai ką, jis nori jį užmušti? Vien už tai, kad jis mažesnis už kitus?

Mama padėjo ant stalo ąsotį su grietinėle.

– Nerėk, Ferne! – pasakė ji. – Tėvas gerai daro. Juk tas paršiukas tikriausiai vis tiek nudvėstų.

Fernė nubloškė šalin kėdę ir puolė pro duris. Žolė buvo šlapia ir kvepėjo pavasariu. Kai pasivijo tėvą, Fernės sportbačiai jau buvo permirkę.

– Būk geras, neužmušk jo! – kūkčiojo ji. – Taip negerai.

Tėvas sustojo.

– Ferne, – pasakė jis tyliai, – tau reikia išmokti valdytis.

– Valdytis? – sukliko Fernė. – Čia gyvenimo ar mirties klausimas, o tu kalbi, kad reikia valdytis.

Ašaros riedėjo jos skruostais, ji įsikibo į kirvį ir pamėgino ištraukti iš tėvo rankos.

– Ferne, – pasakė tėvas, – apie paršiukų auginimą aš išmanau daug daugiau už tave. Su silpnu paršiuku vienas vargas. O dabar bėk namo!

– Bet taip negarbinga, – verkė Fernė. – Juk paršiukas nekaltas, kad gimė mažas, ar ne? O jeigu aš būčiau gimusi labai maža, ar tu irgi būtum mane užmušęs?

Tėvas nusišypsojo.

– Žinoma, ne, – atsakė jis su meile žiūrėdamas į dukrą. – Bet juk čia visai ne tas. Maža mergytė yra vienas dalykas, o silpnas paršiukas visai kas kita.

– O man čia jokio skirtumo, – atsakė Fernė, vis dar nepaleisdama kirvio. – Tokios baisios neteisybės dar nesu mačiusi.

Tėvo veide pasirodė keista šypsena. Atrodė, kad ir jis pats tuojau apsiverks.

– Gerai, – pasakė jis. – Tu eik namo, o aš grįždamas parnešiu tą paršiuką. Leisiu tau jį maitinti iš buteliuko kaip vaiką. Tada pati pamatysi, kiek vargo gali būti su paršiuku.

Kai tėvas po pusvalandžio grįžo namo, po pažastimi turėjo kartono dėžę. Fernė tuo metu buvo viršuje, keitėsi šlapius

sportbačius. Stalas virtuvėje buvo padengtas pusryčiams, kvepėjo kava, kumpiu, drėgnu tinku ir medžio dūmais iš viryklės.

– Padėk jį ant kėdės! – pasakė mama. Tėtis padėjo dėžę ant Fernės kėdės. Tada nuėjo prie kriauklės, nusiplovė rankas ir nusišluostė rankšluosčiu.

Fernė lėtai nulipo laiptais. Jos akys buvo paraudusios nuo verkimo. Kai ji priėjo prie kėdės, dėžė sujudėjo, joje kažkas subrazdėjo. Fernė pažiūrėjo į tėvą. Paskui pakėlė dėžės dangtį. Tenai viduje į ją žiūrėjo mažas paršiukas. Jis buvo baltas. Ryto šviesa peršvietė jo ausis kiaurai, ir jos atrodė rausvos.

– Jis tavo, – pasakė tėvas. – Išgelbėtas nuo pernelyg ankstyvos mirties. Ir tegu viešpats Dievas atleidžia man už tą kvailystę.

Fernė tiesiog negalėjo atitraukti akių nuo maželyčio paršiuko.

– Oi, – sušnibždėjo ji. – Oi, tik pažiūrėkit į jį! Koks jis gražus.

Tada ji atsargiai uždarė dėžę. Pirmiausiai pabučiavo tėvą, tada mamą. Paskui vėl atvožė dėžės dangtį, iškėlė paršiuką ir priglaudė prie skruosto. Tuo metu į virtuvę įėjo jos brolis Eivris. Jis buvo dešimties metų. Ir smarkiai ginkluotas – vienoje rankoje šautuvas, o kitoje medinis durklas.

– Kas čia? – griežtai paklausė jis. – Ką čia Fernė turi?

– Svečių pusryčiams, – paaiškino mama. – Nusiprausk veidą ir rankas, Eivri.

– Nagi parodyk! – pasakė Eivris, dėdamas į šalį šautuvą. – Ir tą menką daiktą jūs vadinat paršiuku? Tai bent kiaulė, tik pamanyk, ne didesnė už baltą žiurkę.

– Prauskis ir valgyk pusryčius, Eivri! – pasakė mama. – Po pusės valandos mokyklos autobusas.

– Gal ir aš galiu turėti paršiuką, tėti? – paklausė Eivris.

– Ne, paršiukus turi tik tie, kurie anksti keliasi, – atsakė tėtis. – O Fernė kaip tik pakilo su aušra ir pradėjo kovą su pasaulio neteisybėmis. Todėl dabar ir turi paršiuką. Tiesa, nediduką, bet vis tiek paršiuką. Matai, kas nutinka, kai žmogus laiku išlipa iš lovos. Na, dabar valgom!

Tačiau Fernė negalėjo valgyti nepagirdžiusi paršiuko pienu. Mama surado kūdikio buteliuką su guminiu čiulptuku. Tada įpylė pašildyto pieno, užmovė čiulptuką ir padavė Fernei.

– Nagi duok jam pusryčius! – pasakė dukrai.

Netrukus Fernė jau sėdėjo kampe ant grindų, pasidėjusi ant kelių savo kūdikį, ir mokė jį čiulpti iš buteliuko. Paršiukas, nors mažas, turėjo gerą apetitą ir greitai ėmė žįsti.

Lauke ant kelio supypsėjo mokyklos autobusas.

– Bėk! – paliepė mama, paėmė iš Fernės paršiuką ir įspraudė jai rankon pyragaitį. Eivris čiupo savo šautuvą ir kitą pyragaitį.

Vaikai iškurnėjo laukan ir sulipo į autobusą. Fernė kitų vaikų tarsi nematė. Ji sėdėjo, žiūrėjo pro langą ir galvojo, koks gražus yra gyvenimas, kokia ji bus laiminga, kai pati viena galės rūpintis paršiuku. Kai autobusas atvažiavo į mokyklą, Fernė jau buvo sugalvojusi savo numylėtiniui vardą, kuris, jos manymu, buvo pats gražiausias iš visų.

– Jo vardas bus Vilburis, – sušnibždėjo pati sau.
Ji vis dar tebegalvojo apie paršiuką, kai mokytoja paklausė:
– Ferne, kas yra Pensilvanijos sostinė?
– Vilburis, – svajingai atsakė Fernė. Vaikai ėmė juoktis,
o Fernė paraudo.



II SKYRIUS

VILBURIS

Fernė mylėjo Vilburį labiau už viską pasaulyje. Jai labai patiko jį glostyti, maitinti, guldyti nakčiai. Rytą vos atsikėlusį pirmiausiai pašildydavo pienu, užrišdavo jam seilinuą ir pradėdavo maitinti. O po pietų, kai mokyklos autobusas sustodavo prie namų, iššokdavo iš jo ir puldavo tiesiai į virtuvę ruošti naujo buteliuko. Vakare pamaitindavo dar kartą, prieš miegą vėl. O vidudienį, kai Fernė būdavo mokykloje, paršiuką pamaitindavo jos mama. Pienas Vilburiui labai patiko, ir laimingiausias jis būdavo tada, kai Fernė šildydavo jam buteliuką. Tada jis stovėdavo ir žiūrėdavo įsmeigęs į ją susižavėjimo kupinas akis.

Pirmomis gyvenimo dienomis Vilburiui buvo leista gyventi virtuvėje, dėžėje palei viryklę. Vėliau, kai mama ėmė bum-bėti, jis buvo perkeltas į dėžę malkinėje. O sulaukęs dviejų savaičių – laukan. Tuo metu jau žydėjo obelys, ir dienos darėsi vis šiltesnės. Fernės tėvas po obelimi įrengė Vilburiui aptvarą ir sukėlė būdą, pridėjo daug šiaudų ir dar padarė duris, kad paršiukas galėtų kada panorėjęs išeiti ir vėl pareiti.

– Ar naktį jam nebus šalta? – paklausė Fernė.

– Ne, – atsakė tėvas. – Pažiūrėk, pamatysi, ką jis darys.

Fernė atsinešė buteliuką ir atsisėdo kieme po obelimi. Vilburis tuojau pribėgo prie jos ir ėmė žįsti pieną. Kai pabaigė visą iki paskutinio lašo, sukriuksėjo ir mieguistas nuėjo į būdą. Fernė pažiūrėjo pro duris. Vilburis snukiu kniso šiaudus. Greitai jis jau buvo pasidaręs šiauduose tunelį. Ir visas dingo tame tunelyje, net uodegos nebuvo matyti. Fernė tiesiog susižavėjo. Jai buvo labai smagu, kad jos mažylis miegos užsiklojęs ir jam bus šilta.

Kiekvieną rytą po pusryčių Vilburis išeidavo su Ferne ant kelio ir abu laukdavo, kol atvažiuos jos autobusas. Ji jam pamojuodavo, o jis stovėdavo ir žiūrėdavo, kol autobusas dingdavo už kelio vingio. Kol Fernė mokydavosi mokykloje, Vilburis būdavo uždarytas aptvare. Bet kai Fernė grįždavo, išsivesdavo ją pasivaikščioti. Jei Fernė eidavo į namus, kartu eidavo ir Vilburis. Jei Fernė užlipdavo laiptais, Vilburis jos laukdavo apačioje. Jeigu Fernė vežimėliu vežiodavo savo lėlę, kartu eidavo ir Vilburis. Kartais per tuos pasivaikščiojimus Vilburis pavargdavo, ir tada Fernė paimdavo ją ir paguldavo vežimėlin šalia lėlės. Jam tai labai patikdavo. O kai jis būdavo labai pavargęs, tai užsimerkdavo ir užmigdavo po lėlės apklotu. Tada atrodydavo labai gražus, nes jo blakstienos buvo nepaprastai ilgos. Lėlė irgi užsimerkdavo, ir tada Fernė vežimėlį stumdavo labai palengva, kad nepažadintų savo mažylių.

Kai būdavo šilta, Fernė su Eivriu apsivilkdavo maudymosi kostiumėlius ir eidavo upelin maudytis. Vilburis kaip visada

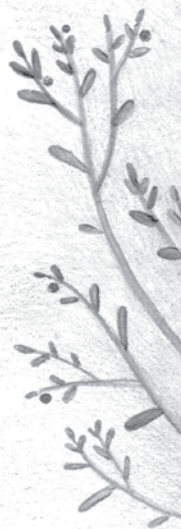
TURINYS

I SKYRIUS	Prieš pusryčius	9
II SKYRIUS	Vilburis	10
III SKYRIUS	Pabėgimas	14
IV SKYRIUS	Vienatvė	22
V SKYRIUS	Šarlotė	28
VI SKYRIUS	Vasaros dienos	36
VII SKYRIUS	Bloga žinia	41
VIII SKYRIUS	Pokalbis namuose	44
IX SKYRIUS	Vilburio pagyra	47
X SKYRIUS	Sprogimas	56
XI SKYRIUS	Stebuklas	64



TURINYS

XII SKYRIUS	Susirinkimas	71
XIII SKYRIUS	Sėkmė	76
XIV SKYRIUS	Daktaras Dorjanas	85
XV SKYRIUS	Žiogai	91
XVI SKYRIUS	Į mugę	96
XVII SKYRIUS	Dėdė	106
XVIII SKYRIUS	Vakaro vėsa	112
XIX SKYRIUS	Kiaušinių maišelis	118
XX SKYRIUS	Triumfo valanda	126
XXI SKYRIUS	Paskutinė diena	132
XXII SKYRIUS	Šiltas vėjas	140



E. B. White'as (1899–1985) – daugeliui žinomų filmais virtusių istorijų „Stiuartas Litlis“ ir „Šarlotės voratinklis“ autorius. 1970-aisiais metais rašytojas apdovanotas Lauros Ingalls Wilder premija. „Šarlotės voratinklis“ – literatūros klasika tapęs jaukus pasakojimas apie tikrą draugystę ir stebuklus, kuriuos galime padaryti vieni dėl kitų. Narsios mergaitės Fernės išgelbėtas paršelis Vilburis labai trokšta draugų, tačiau visi tvarto gyventojai, regis, turi savų reikalų. Kas galėjo pagalvoti, kad pačia nuostabiausia drauge taps palubėje tinklus mezganti voriuokė Šarlotė?

Rašytojas meistriškai piešia gamtos peizažus ir žaviai bei su humoru pasakoja apie žmonių ir gyvūnų gyvenimus. „Šarlotės voratinklis“ – universali šeimos knyga, labiausiai skirta pradinukams, tačiau giedras pasakojimas suvirpins širdį ir jaunesniems, ir vyresniems skaitytojams.

Kitos rašytojo knygos:

„Gulbės trimitas“

„Stiuartas Litlis“

Korektorė Vitalija Vanagaitė

Maketavo Miglė Dilytė

Tiražas 3000 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“

Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print

Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius









– Tu nori draugo, Vilburi? – paklausė balselis. – Aš būsiu tavo draugė. Visą dieną tavo stebėjau, ir tu man patinki.

– Bet aš tavęs nematau, – atsakė Vilburis ir pašoko ant kojų. – Kur tu esi? Ir kas tu esi?

– Aš esu čia, viršuje, – atsakė balselis. – Dabar miegok, o rytą pamatysi mane.

Kartais, kad mūsų norai išsipildytų,
reikia tikrų tikriausio stebuklo.

Kartais tikra, nuoširdi draugystė gali tapti tuo stebuklu, kuris nušvies tamsiausią naktį ir net sunkiausią valandą parodys, ką daryti.

Mažasis Vilburis – jaukus rausvas paršelis, kurį išgelbėjo drąsi ir gyvūnus mylinti mergaitė Fernė. Tačiau Fernė negali viso gyvenimo praleisti tvarte kartu su Vilburiu, jai reikia ir į mokyklą, ir pas kitus vaikus.

Paršelis ima jaustis vienišas – kas taps jo draugu?

Tai nuostabi istorija visai šeimai apie tikrą draugystę, galinčią ne tik pakeisti gyvenimą, bet ir išgelbėti gyvybę.



www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas



ISBN 978-609-441-658-3



9 786094 416583